

Załącznik
do Uchwały Nr 44/2019
Zarządu Banku Spółdzielczego w Czyżewie
z dnia 24 maja 2019 r.

Załącznik
do Uchwały Nr 11/2019
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Czyżewie
z dnia 23 lipca 2019 r.

Informacje z zakresu Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Czyżewie według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

I. Informacje ogólne:

1. Bank Spółdzielczy w Czyżewie, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Czyżewie, ul. Szkolna 52, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji, wg stanu na dzień 31.12.2018 roku, zwany dalej dniem sprawozdawczym.
2. Informacja została opracowana z uwzględnieniem wymogów określonych w:
 - Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, w zakresie dotyczącym obowiązków i zasad ujawniania informacji przez instytucje,
 - Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
 - Ustawie Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.),
 - *Polityce informacyjnej w Banku Spółdzielczego w Czyżewie*,
 - Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (Dz. Urz. KNF z 2014 roku poz. 17),
 - Rekomendacji „M” oraz „P” KNF.
3. Na podstawie art. 432 Rozporządzenia, Bank nie ogłasza:
 - 1) informacji, których pominięcie lub zniekształcenie nie może zmienić oceny lub decyzji osoby wykorzystującej takie informacje przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych, albo wpłynąć na taką ocenę lub decyzję (informacje nieistotne), z wyjątkiem ujawnień określonych w art. 435 ust. 2 lit. c), art. 437 i art. 450 Rozporządzenia,
 - 2) informacji, które uznaje się za zastrzeżone lub poufne, z wyjątkiem ujawnień określonych w art. 437 i 450 Rozporządzenia.
4. Dane liczbowe prezentowane są w pełnych złotych, a ewentualne różnice w sumach i udziałach mogą wynikać z zaokrągleń kwot do pełnych złotych oraz zaokrągleń udziałów procentowych do dwóch miejsc dziesiętnych.

5. Wszystkie regulacje dotyczące monitorowania poziomu ryzyka oraz kapitału, są dostępne w siedzibie Centrali Banku pod adresem:
Bank Spółdzielczy w Czyżewie
ul. Szkolna 52
18-22 Czyżew
6. W 2018 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
- 1) w Centrali Banku w Czyżewie
 - 2) w Oddziale Banku w Bogutach
 - 3) w Punktach Obsługi Klienta:
 - Punkt Obsługi Klienta w Czyżewie
 - Punkt Obsługi Klienta w Rosochatem Kościelnym
7. Bank na dzień 31.12.2018 r. nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych.

II. Informacje wynikające z artykułu 111 ustawy Prawo bankowe

1. Skład Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Czyżewie:
- 1) Tadeusz Wincenty Godlewski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - 2) Stanisław Kossykowski – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
 - 3) Eugeniusz Bogucki – Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - 4) Krzysztof Bogucki – Członek Rady Nadzorczej,
 - 5) Ryszard Bogucki – Członek Rady Nadzorczej,
 - 6) Andrzej Godlewski – Członek Rady Nadzorczej,
 - 7) Piotr Jamiołkowski – Członek Rady Nadzorczej,
 - 8) Zygmunt Kazimierz Kendzierski – Członek Rady Nadzorczej,
 - 9) Barbara Skrodzka – Członek Rady Nadzorczej,
 - 10) Stanisław Zalewski – Członek Rady Nadzorczej.
2. Skład Zarządu Banku Spółdzielczego w Czyżewie:
- 1) Krzysztof Grzywna – Prezes Zarządu,
 - 2) Jacek Jańczuk – Zastępca Prezesa Zarządu,
 - 3) Sławomir Hendożko – Zastępca Prezesa Zarządu.
3. Osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań w imieniu Banku Spółdzielczego w Czyżewie:
- 1) Teresa Wiercińska,
 - 2) Janina Ezman,
 - 3) Urszula Bogucka,
 - 4) Agnieszka Cymer,
 - 5) Agnieszka Ewa Walczuk,

- 6) Barbara Krystyna Sutkowska,
 - 7) Ewa Namiota,
 - 8) Teresa Kuczyńska,
 - 9) Beata Zakrzewska,
 - 10) Dorota Lużyńska,
 - 11) Sylwia Żurawska.
4. Obszar działania Banku. Bank Spółdzielczy w Czyżewie działa na terenie:
- 1) województwa podlaskiego,
 - 2) powiatów: ostrowskiego, ostrołęckiego, wyszkowskiego, węgrowskiego, sokołowskiego, wołomińskiego,
 - 3) miasta stołecznego Warszawa – miasta na prawach powiatu,
 - 4) miasta Ostrołęka – miasta na prawach powiatu.
5. Bankiem Zrzeszającym Banku Spółdzielczego w Czyżewie jest Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

III. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową *Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Czyżewie* oraz *Politykami Banku Spółdzielczego w Czyżewie* przygotowanymi przez Zarząd i zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Banku. Dokumenty te są zgodne z założeniami *Strategii rozwoju Banku Spółdzielczego w Czyżewie na lata 2018 – 2022* i podlegają corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. *Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Czyżewie* oraz *Polityki Banku Spółdzielczego w Czyżewie* są powiązane również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym np. *Planem ekonomiczno – finansowym*, a także zasadami/instrukcjami w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. *Polityki Banku Spółdzielczego w Czyżewie* zawierają cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit. a - d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w rozdziale XXVI niniejszego dokumentu. Rozdział XXVI zawiera jednocześnie informacje objęte art. 111 a ust. 3 ustawy – Prawo bankowe.

6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w rozdziale XXVIII niniejszego dokumentu.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
 - 1) Zastępcy Prezesa Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem, a Prezes Zarządu pełni jedno stanowisko dyrektorskie poza Bankiem (Wiceprzewodniczący Rady Fundacji Rozwoju Bankowości Spółdzielczej). Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 36 rozporządzenia nr 575/2013.
 - 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg. *Regulaminu działania Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie* oraz *Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Czyżewie* biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z *Polityką w sprawie doboru i oceny kwalifikacji członków organów zarządzających i osób pełniących najważniejsze stanowiska w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) zgodnie z *Regulaminem wyboru Rady Nadzorczej przez Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Czyżewie* biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z *Polityką w sprawie doboru i oceny kwalifikacji członków organów zarządzających i osób pełniących najważniejsze stanowiska w Banku Spółdzielczym w Czyżewie* oraz *Regulaminem wyboru Rady Nadzorczej przez Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Czyżewie*.
 - 3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
 - 4) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka zgodnie z art. 9cb ustawy – Prawo bankowe.
 - 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty *Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do

skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

IV. Zakres stosowania – art. 436

Nie dotyczy – Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

V. Fundusze własne – art. 437

1. Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2018 r. składały się z kapitału podstawowego Tier I oraz uzupełniającego Tier II i wyniosły 12 804 502 zł.

Poniżej przedstawiono uzgodnienie pozycji kapitału Tier I i Tier II obliczonych zgodnie z Rozporządzeniem CRR według stanu na dzień 31.12.2018 roku.

Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
Kapitał Tier I	12 804 502
Kapitał podstawowy Tier I (CET I) zyski zatrzymane kapitał rezerwowy fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1 skumulowane inne całkowite dochody	12 079 401 438 400 299 131
Odliczenia od kapitału podstawowego Tier I (CET I) (-) wartości niematerialne i prawne (-) inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I (CET I) (-) udziały kapitałowe w Banku BPS S.A.	-12 430
Kapitał dodatkowy Tier I (AT I)	0
Kapitał Tier II	
Kapitał Tier II amortyzowana pożyczka podporządkowana	
Odliczenia od kapitału Tier II (-) udziały kapitałowe w Banku BPS S.A.	0
Fundusze własne	12 804 502

2. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.
3. Bank nie posiadał instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz zmiany wartości zobowiązań własnych.

VI. Adekwatność kapitałowa, wymogi kapitałowe – art. 438

1. Metody wyliczania ekspozycji na ryzyko oraz minimalnych i dodatkowych wymogów kapitałowych zawiera *Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.
2. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego.

3. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji, po zastosowaniu współczynnika wsparcia w wysokości 0,7619 wobec MŚP.

Lp.	Wyszczególnienia	Stan na dzień 31.12.2018 r. (w zł)
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	112 325
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	22 292
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	51 361
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0
6.	Ekspozycje wobec instytucji	0
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 580 172
8.	Ekspozycje detaliczne	491 982
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 182 167
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	292 235
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	438
11.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0
12.	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0
13.	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0
14.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
15.	Ekspozycje kapitałowe	220 466
16.	Inne ekspozycje	179 662
RAZEM		6 133 100

4. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka:

Lp.	Wyszczególnienia	Kwota
1.	Ryzyko kredytowe	6 133 100
2.	Przekroczenie limitów dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0
3.	Przekroczenie limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym	0
4.	Ryzyko walutowe	0

5.	Ryzyko operacyjne	691 725
RAZEM		6 824 825

5. Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Lp.	Wyszczególnienia	Kwota (w zł)
1.	Ryzyko płynności	28 767
2.	Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0
3.	Ryzyko koncentracji zaangażowań	0
4.	Ryzyko kapitałowe	0
RAZEM		28 767

VII. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy – Bank nie posiada portfela handlowego.

VIII. Bufory kapitałowe – art. 440

Przepisy Pakietu CRD IV / CRR, w szczególności dotyczące regulacyjnych buforów kapitałowych, zostały zaimplementowane do prawodawstwa krajowego w 2015 roku, poprzez przyjęcie Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. Ustawa określiła bufory kapitałowe, które instytucje finansowe mają obowiązek utrzymywania ponad poziomy minimalne, określone w Rozporządzeniu.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. Wynika to z art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Zgodnie z ww. ustawą instytucje są zobowiązane utrzymywać bufor zabezpieczający w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (tzw. CRR).

Implementacja bufora zabezpieczającego następuje stopniowo, tj.:

Okres	Wysokość bufora zabezpieczającego
od 1.01.2016 do 31.12.2017	1,25%
od 1.01.2018 do 31.12.2018	1,875%
od 1.01.2019	2,50%

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązuje nowy instrument makroostrożnościowy – bufor ryzyka systemowego (BRS) w wysokości 3%, który ma zastosowanie wobec wszystkich ekspozycji znajdujących się na terenie Polski. Bufor ryzyka systemowego został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia

1 września 2017 r. (Dz.U.2017.1776). W związku z tym od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. obowiązywały następujące minimalne poziomy współczynniki kapitałowych:

- ✓ współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) – 9,375%
- ✓ współczynnik kapitału Tier I (T1) – 10,875%,
- ✓ łączny współczynnik kapitałowy (TCR) – 12,875%.

Natomiast od 01.01.2019 r. obowiązują następujące minimalne poziomy współczynniki kapitałowych:

- ✓ współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) – 10,00%
- ✓ współczynnik kapitału Tier I (T1) – 11,50%,
- ✓ łączny współczynnik kapitałowy (TCR) – 13,50%.

IX. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego – art. 441

Nie dotyczy – Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

X. Ryzyko kredytowe, Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 oraz stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku,
- 3) utrzymywanie odpowiedniej jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, w ramach ustalonego apetytu na ryzyko,
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów,
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności przeprowadza weryfikację ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ogranicza ryzyko prawne w procesie ustanawiania zabezpieczeń,
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego,
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym,
- 5) Bank kontynuuje politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz poprzez niezbędne instrumenty,

- 6) analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń,
 - 7) wzmacnianie monitoringu ekspozycji kredytowych,
 - 8) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in.: proces przestrzegania wewnętrznych aktów normatywnych, procedur, kompetencji, itp.),
 - 9) prowadzenie aktywnej polityki szkoleń, także w formie bieżącego instruktażu,
 - 10) dbałość o to, aby informacje przekazywane klientom były zrozumiałe i rzetelne, żeby zawierały wszystkie informacje dotyczące warunków udzielania kredytów, szczególnie ponoszonych przez klienta kosztów,
 - 11) dbałość o profesjonalizm, staranność i rzetelną wiedzę pracowników kredytowych Banku.
3. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego określa *Instrukcja monitoringu ekspozycji kredytowych, klasyfikacji oraz tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*. Bank tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banków zwane dalej „rezerwami celowymi” zgodnie z zasadami określonymi:
- 1) w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351), zwana dalej ustawą o rachunkowości,
 - 2) w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 957),
 - 3) w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 520), zwanym dalej Rozporządzeniem w sprawie zasad tworzenia rezerw,
 - 4) w *Polityce (zasadach) rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*,
 - 5) *Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych, klasyfikacji oraz tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.
4. W zakresie stosowania technik ograniczenia ryzyka kredytowego Bank informuje, że:
- ✓ nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych,
 - ✓ posiada zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi – określone w *Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym* oraz *Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności*,
 - ✓ opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez Bank określa *Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności*,
 - ✓ nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych.
5. Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w *Statucie Banku*, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

6. Łączną kwotę ekspozycji kredytowych według wyceny bilansowej na dzień sprawozdawczy, bez uwzględniania technik redukcji ryzyka kredytowego w podziale na podmioty przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaj kredytu	Wartość nominalna	Odsetki	ESP	Rezerwa	Wartość bilansowa
Należności od pozostałych instytucji sektora finansowego	804 841	11 288		816 129	816 129
Należności od sektora niefinansowego, w tym:	86 810 372	375 167	959 386	1 068 151	85 158 002
a) Normalne	81 138 547	58 543	934 708	56 320	80 206 062
b) Pod obserwacją	175 702		5137		170 565
c) Zagrożone:	5 496 123	316 624	19 541	1 011 831	4 781 375
1) Należności poniżej standardu	1 376 990	4 633	7122	217 705	1 156 796
2) Należności wątpliwe	1 582 080	0	11 377	161 678	1 409 025
3) Należności stracone	2 537 053	311 991	1 042	632 448	2 215 554
Należności od sektora budżetowego, w tym:	1 416 576	1 402	11 181	0	1 406 797
a) Kredyty	1 403 000	1 402	11 181	0	1 393 221
1) Normalne	1 403 000	1 402	11 181	0	1 393 221
2) Pod obserwacją	0	0	0	0	0
3) Zagrożone:	0	0	0	0	0
1) Należności poniżej standardu	0	0	0	0	0
2) Należności wątpliwe	0	0	0	0	0
3) Należności stracone	0	0	0	0	0
b) Dopłaty z ARiMR	13 576	0	0	0	13 576

7. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej na dzień sprawozdawczy oraz średnią kwotę ekspozycji (średnia wyliczona jako średnia arytmetyczna wartości ekspozycji z poszczególnych kwartałów wraz z zobowiązaniami pozabilansowymi) w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienia	Stan na dzień 31.12.2018 r. (w zł)	Średnia kwota w okresie od 31.12.2017 r. do 31.12.2018 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	19 479 292	21 838 233
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 393 221	1 040 868
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	642 016	144 547
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6.	Ekspozycje wobec instytucji	24 987 283	25 561 519
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	27 997 854	25 367 835
8.	Ekspozycje detaliczne	8 228 578	7 825 396
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	53 953 953	56 239 663
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 781 441	3 550 570
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
13.	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0
14.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
15.	Ekspozycje kapitałowe	2 759 470	2 663 857
16.	Inne ekspozycje	3 872 320	3 794 466
RAZEM		148 095 428	148 026 953

8. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na kategorie klasyfikacji ekspozycji.

8.1. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	25 563 088
	Należności normalne	25 563 088
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	0

	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
		0
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		25 563 088

8.2. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	9 754 247
	Należności normalne	5 976 713
	Należności pod obserwacją	170 565
	Należności zagrożone	3 606 969
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	9 928 338
	Należności normalne	8 984 961
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	943 377
4.	Osoby prywatne	16 132 771
	Należności normalne	16 090 461
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	42 310
5.	Rolnicy indywidualni	48 204 879
	Należności normalne	48 016 160
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	188 719
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 137 767
	Należności normalne	1 137 767
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		85 158 002

8.3 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienia	Wartość w zł
Należności normalne	1 406 797
Należności pod obserwacją	0

Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	1 406 797

8.4 Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Branże	Wartość
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	49 601 790 48 006 842 0 1 594 948
2.	Górnictwo i wydobywanie Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	80 422 80 422 0 0
3.	Przetwórstwo przemysłowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	5 610 664 4 741 381 0 869 283
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
5.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	158 398 158 398 0 0
6.	Budownictwo Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	2 220 886 2 050 321 170 565 0
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	6 399 341 5 528 523 0 870 818
8.	Transport i gospodarka magazynowa Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	973 703 973 703 0 0
9.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	355 882 355 882 0 0
10.	Informacja i komunikacja Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0

11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	2 497 793 1 093 777 0 1 404 016
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
15.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1 393 221 1 393 221 0 0
16.	Edukacja Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	59 894 59 894 0 0
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1 137 767 1 137 767 0 0
19.	Pozostała działalność usługowa Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
20.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
21.	Organizacje i zespoły eksterytorialne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0 0 0 0
22.	Inne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	16 075 038 16 032 728 0 42 310

Razem zaangażowanie Banku w branżach	86 564 799
---	-------------------

9. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności zgodnie ze sprawozdawczością FINREP według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela (wartość nominalna):

Termin zapadalności	Rodzaj podmiotu	Wartość ekspozycji
Bez określonego terminu	Banki	7 493 069
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	804 841
	Przedsiębiorstwa	1 537 584
	Gospodarstwa domowe	3 639 185
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	32
	Instytucje samorządowe	13 576
<= 1 tygodnia	Banki	27 170 000
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	0
	Gospodarstwa domowe	25 124
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Instytucje samorządowe	0
> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	Banki	11 433 690
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	696 660
	Gospodarstwa domowe	1 146 939
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	2 460
	Instytucje samorządowe	0
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	Banki	150 000
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	498 710
	Gospodarstwa domowe	2 663 369
	Instytucje niekomercyjne działające na	7 380

	rzecz gospodarstw domowych	
	Instytucje samorządowe	40 641
> 3 miesiące <= 6 miesięcy	Banki	1 425 000
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	632 008
	Gospodarstwa domowe	3 742 981
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	7 380
	Instytucje samorządowe	40 613
> 6 miesięcy <= 1 roku	Banki	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	681 517
	Gospodarstwa domowe	7 793 765
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	14 760
	Instytucje samorządowe	81 226
> 1 roku <= 2 lat	Banki	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	2 322 317
	Gospodarstwa domowe	10 059 413
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	30 720
	Instytucje samorządowe	262 452
> 2 lat <= 5 lat	Banki	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	2 170 052
	Gospodarstwa domowe	17 932 264
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	102 000
	Instytucje samorządowe	657 356
> 5 lat <= 10 lat	Banki	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	1 392 016

	Gospodarstwa domowe	16 316 325
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	205 800
	Instytucje samorządowe	275 260
> 10 lat <= 20 lat	Banki	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	275 344
	Gospodarstwa domowe	11 796 535
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	583 580
	Instytucje samorządowe	45 452
> 20 lat	Banki	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	0
	Przedsiębiorstwa	0
	Gospodarstwa domowe	183 900
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Instytucje samorządowe	0

10. Strukturę należności z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowane w rozbiciu na istotne kategorie ekspozycji kredytowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	Wartość w zł
1.	Należności normalne	49 650 059
	Kredyty normalne	49 104 797
	Rezerwy celowe	571 649
	Korekta wartości	26 387
	Odsetki	2 151 947
	Ekwiwalent pozabilansowy	
2.	Należności pod obserwacją	0
	Kredyty pod obserwacją	0
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	0
	Odsetki	0
	Ekwiwalent pozabilansowy	0
3.	Należności zagrożone	3 910 556
	Kredyty zagrożone	4 098 893
	Rezerwy celowe	379 381
	Korekta wartości	18 498
	Odsetki	209 545
RAZEM		53 560 615

Lp.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	Wartość w zł
1.	Należności normalne	22 555 753
	Kredyty normalne	22 766 410
	Rezerwy celowe	3 771
	Korekta wartości	224 431
	Odsetki	17 545
	Ekwiwalent pozabilansowy	1 918 638
2.	Należności pod obserwacją	0
	Kredyty pod obserwacją	0
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	0
	Odsetki	0
3.	Należności zagrożone	870 819
	Kredyty zagrożone	2 415 198
	Rezerwy celowe	1 663 316
	Korekta wartości	3 785
	Odsetki	122 722
RAZEM		23 426 572

Lp.	Ekspozycje detaliczne	Wartość w zł
1.	Należności normalne	8 343 097
	Kredyty normalne	7 797 513
	Rezerwy celowe	52 362
	Korekta wartości	135 591
	Odsetki	15 671
	Ekwiwalent pozabilansowy	28 882
2.	Należności pod obserwacją	0
	Kredyty pod obserwacją	0
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	0
	Odsetki	0
3.	Należności zagrożone	0
	Kredyty zagrożone	1 500
	Rezerwy celowe	1 779
	Korekta wartości	0
	Odsetki	279
RAZEM		8 343 097

11. Zmiany stanów rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości:

Opis korekt	Saldo początkowe	Zwiększenie	Rozwiązanie	Wykorzystanie lub przeniesienie z innej kategorii	Saldo końcowe
1. Rezerwy celowe od należności sektora niefinansowego, w tym w sytuacji:					
Normalnej	49 332	7 557	569	0	56 320
Pod obserwacją	680	0	680	0	0
Poniżej standardu	7 712	217 720	7 727	0	217 705
Wątpliwej	7 494	195 826	41 942	0	161 678
Straconej	645 037	213 478	226 067	0	632 448
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	0	0	0	0	0
3. Rezerwy celowe od należności pozostałych instytucji pośrednictwa finansowego	905 680	11 388	100 939	0	816 129

XI. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

- Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy – Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

XII. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy – Bank nie korzysta z ratingów.

XIII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

1. Zasady zarządzania ryzykiem walutowym opisane są w *Strategii, Polityce i Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.
2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka walutowego z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są kwartalnie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.
3. Według stanu na 31.12.2018 r. ekspozycja Banku na ryzyko walutowe wynikała z utrzymywania krótkich pozycji otwartych w euro i funcie szterlingu oraz utrzymywania długiej pozycji otwartej w dolarze amerykańskim. Bank na koniec grudnia 2018 roku posiadał pozycję całkowitą długą, która wyniosła 55 338,54 zł i nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku. Taki poziom ekspozycji nie powodował konieczności obciążania kapitałów wymogiem z tytułu ryzyka walutowego.

Lp.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0

XIV. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446

1. Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym opisane są w *Zasadach, Polityce oraz Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.
2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka operacyjnego z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są kwartalnie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.
3. Z uwagi na przyjętą metodę wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego (metoda wskaźnika bazowego), jak również fakt zarządzania wszystkimi rodzajami działalności przez ten sam zespół kierowniczy, a także proste produkty, Zarząd przyjmuje, że działalność Banku ogranicza się do trzech linii biznesowych:
 - 1) bankowość komercyjna,
 - 2) bankowość detaliczna,
 - 3) płatności i rozliczenia.

Ilość zdarzeń ryzyka operacyjnego, które wystąpiły w 2018 roku, w podziale na powyższe linie biznesowe przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Linie biznesowe	Ilość zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2018 roku
1.	Bankowość komercyjna	0
2.	Bankowość detaliczna	82
3.	Płatności i rozliczenia	51
Razem		133

4. Bank podejmuje działania przeciwdziałające ryzyku odpowiednio do wyników oceny tego ryzyka. Działania zabezpieczające obejmują:
- 1) wdrożenie i systematyczną weryfikację procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
 - 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utracie ciągłości działania Banku,
 - 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
 - 4) działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów,
 - 5) osłabianie i niwelowanie skutków powstałych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka,
 - 6) stosowanie ubezpieczeń,
 - 7) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania,
 - 8) okresową weryfikację procedur obowiązujących w Banku.

XV. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym – art. 447

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Akcje		
a)	Akcje banku zrzeszającego BPS S.A.	0	1 260 343
b)	Akcje pozostałych instytucji sektora finansowego	0	0
c)	Akcje podmiotów niefinansowych	0	0
2.	Udziały		
a)	Udziały banków spółdzielczych	0	2 000

b)	Udziały towarzystw ubezpieczeniowych	0	650
c)	Udziały podmiotów niefinansowych	0	3 000
RAZEM		0	1 265 993

Na dzień bilansowy w/w ekspozycje kapitałowe zostały wycenione według wartości zakupu.

- Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość Bilansowa	Wartość rynkowa	Wartość godziwa
1.	Jednostki uczestnictwa w Funduszach inwestycyjnych	0	0	0
2.	Bony pieniężne	18 917 664	18 920 000	18 917 664
3.	Certyfikaty inwestycyjne	0	0	0
4.	Obligacje komunalne	0	0	0
5.	Obligacje korporacyjne	1 596 112	1 575 000	1 596 112
RAZEM		20 513 776	20 495 000	20 513 776

XVI. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

- Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej są opisane w *Strategii, Polityce i Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.
- Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są miesięcznie Zarządowi i kwartalnie Radzie Nadzorczej Banku.
- Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
 - ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.
- W celu utrzymania założonego w planach strategicznych i rocznych planach ekonomiczno – finansowych profilu ryzyka, Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą działań związanych z:

- 1) inwestowaniem (głównie poprzez sterowanie terminami zapadalności lokat o stałym oprocentowaniu deponowanymi w Banku Zrzeszającym),
 - 2) kredytowaniem (ustalanie parametrów produktów kredytowych),
 - 3) finansowaniem zewnętrznym,
 - 4) ustalaniem oprocentowania,
 - 5) zarządzaniem terminami zapadalności / wymagalności oraz przeszacowania różnych portfeli.
5. Bank podejmuje następujące działania:
- 1) prowadzi bieżący monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych na rynku lokalnym,
 - 2) dokonuje analiz prognoz w zakresie możliwych wariantów zachowania się rynkowych stóp procentowych w przyszłości,
 - 3) analizuje kształtowanie się oprocentowania poszczególnych, własnych produktów bankowych na tle stóp rynkowych oraz porównywalnej oferty konkurencyjnych banków,
 - 4) zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.
6. Zarząd Banku otrzymuje sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie ryzyka stopy procentowej w okresach miesięcznych, natomiast Rada Nadzorcza Banku w okresach kwartalnych. W przypadku wzrostu poziomu ryzyka raporty mogą być opracowywane częściej.
7. Wpływ szokowej zmiany rynkowych stóp procentowych o 200 punktów bazowych według stanu na dzień 31.12.2018 r. wskazuje na możliwą zmianę wyniku odsetkowego w skali roku na poziomie:
- przy wzroście stóp procentowych – (+) 137,8 tys. zł,
 - przy spadku stóp procentowych – (-) 1 379,0 tys. zł.

Relacja szacowanej niekorzystnej zmiany wyniku odsetkowego (stress test) do wyliczonych na 31.12.2018 r. funduszy własnych w kwocie 12 804 502 zł, ukształtowała się na poziomie 10,77%.

XVII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Nie dotyczy – Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVIII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450

1. *Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Czyżewie* przygotowywana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku. Znowelizowana *Polityka* obowiązuje od 01.05.2017 r. Rada Nadzorcza w 2018 roku omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń na posiedzeniu w dniu 26.04.2018 r. Ponadto została dokonana weryfikacja niniejszej *Polityki* w dniu 26.11.2018 r. – zaakceptowana na posiedzeniu Zarządu w dniu 29.11.2018 r. oraz przedstawiona Radzie Nadzorczej w dniu 21.12.2018 r. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

2. Do stanowisk mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, zgodnie z powyższą *Polityką* zalicza się członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
3. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują tylko stałe składniki wynagradzania, natomiast wynagrodzenie Członków Zarządu składa się z wynagrodzenia stałego, a po spełnieniu określonych w ww. *Polityce* kryteriów mogą otrzymywać także wynagrodzenie zmienne – premię uznaniową.
4. Wysokość wynagrodzenia zmiennego ustala Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę ocenę efektów pracy Członków Zarządu za okres 3 lat, tj. spełnienie kryterium ilościowego i jakościowego.
5. Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
6. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu.
7. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do stanowisk istotnych występujących w Banku, a ich wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników wynagrodzenia.
8. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR, a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR – nie dotyczy.

XIX. Dźwignia finansowa – art. 451

1. Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Całkowita kwota ekspozycji wyliczona zgodnie z art. 429 Rozporządzenia UE obejmuje w szczególności następujące elementy:
 - 1) transakcje finansowania papierów wartościowych,
 - 2) instrumenty pochodne,
 - 3) niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez uprzedzenia,
 - 4) pozycje pozabilansowe związane z finansowaniem handlu o średnim/niskim ryzyku,
 - 5) pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu,
 - 6) inne pozycje pozabilansowe,

7) pozostałe aktywa.

3. Kwoty ekspozycji liczone są zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR.
4. Wskaźnik dźwigni wyliczany jest w okresach kwartalnych i stanowi wartość procentową kapitału Tier I do całkowitej kwoty ekspozycji określonej w ust. 2.
5. Wskaźnik dźwigni finansowej na 31.12.2018 r. wyniósł 8,99%.
6. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów Bank ocenia wpływ wystąpienia straty finansowej (na koniec roku) na wskaźnik dźwigni finansowej na skutek zmiany poziomu funduszy własnych (zmniejszenia ich stanu na skutek straty) – test przeprowadzany jest raz w roku, na podstawie danych z końca roku.
7. Mając na uwadze zapisy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, w Banku przyjęto limit na minimalny poziom wskaźnika dźwigni finansowej w wysokości 3,30%. Zauważyć można, iż spadek wysokości wskaźnika dźwigni – spowodowany przeprowadzonym (wg stanu na 31.12.2018 r.) testem warunków skrajnych – nie jest istotny, gdyż nie przekracza wyznaczonego minimalnego poziomu wskaźnika dźwigni finansowej. Wskaźnik dźwigni finansowej, po przeprowadzonych testach warunków skrajnych, kształtuje się znacznie powyżej minimalnej wysokości, tj. 3,30% i wyniósł 8,39%.
8. Szczegółowe informacje w zakresie metod wyliczania wskaźnika dźwigni, przeprowadzania testów warunków skrajnych, osób odpowiedzialnych za wyliczanie wskaźnika oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych, a także sporządzania i przekazywania informacji zarządczej w tym zakresie, zawarte są w *Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.

XX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy – Bank nie stosuje metody IRB.

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Nie dotyczy – Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Nie dotyczy – Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

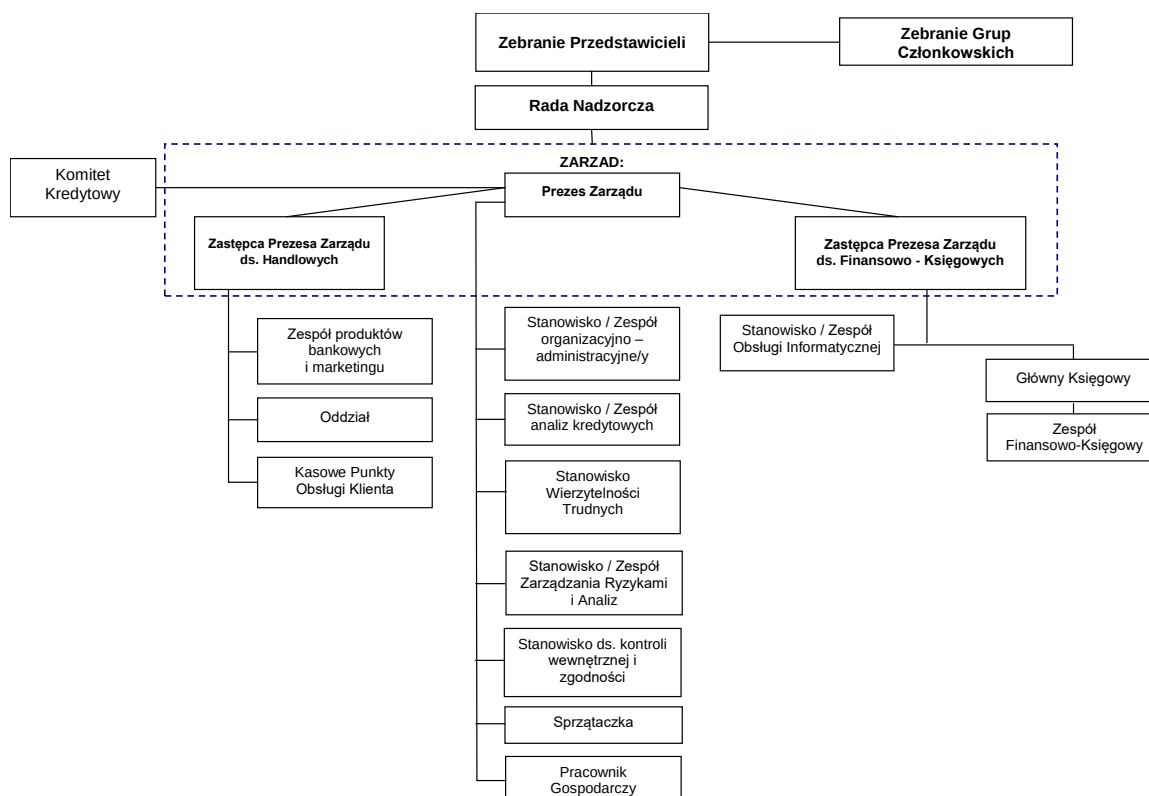
XXIII. Ryzyko braku zgodności

1. Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności są zawarte w *Polityce zgodności oraz Instrukcji i Strategii zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*.
2. Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko mogące skutkować sankcją prawną bądź regulaminową, stratą finansową oraz utratą dobrej reputacji, na jakie jest narażony Bank w wyniku nie stosowania się do obowiązujących przepisów prawa w tym ustaw, rozporządzeń bądź przyjętych przez Bank standardów i zasad postępowania, w tym norm etycznych.
3. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest przeciwdziałanie wystąpieniu ryzyka naruszenia dobrego imienia Banku lub któregośkolwiek z podmiotów z Bankiem związanych, w tym klientów, członków, Banku Zrzeszającego, a także wystąpieniu innych zagrożeń, które mogą powstać w związku z naruszaniem przez pracowników norm prawnych lub etycznych.

4. Ryzyko braku zgodności jest ryzykiem nieodłącznie związanym z prowadzeniem podstawowej działalności Banku. Na poziom istotności ryzyka braku zgodności mają wpływ zarówno czynniki wewnętrzne jak i zewnętrzne, w szczególności zaostrzenie wymogów regulacyjnych dla sektora bankowego.
5. Bank dokonuje pomiaru zdarzeń związanych z ryzykiem braku zgodności w okresach półrocznych. Zdarzenia ryzyka braku zgodności są rejestrowane w Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego.
6. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są półrocznie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

XXIV. Zasady Ładu Korporacyjnego

1. Bank Spółdzielczy w Czyżewie przyjął i stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego. Polityka w powyższym zakresie stanowi element *Polityk Banku Spółdzielczego w Czyżewie* i została przyjęta Uchwałą Zarządu Nr 111/2014 z dnia 02.12.2014 r. oraz Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 26/2014 z dnia 18.12.2014 r.
2. Schemat podstawowej struktury organizacyjnej, który Bank jest zobowiązany publikować na stronie internetowej – zgodnie z przyjętymi Zasadami, został przedstawiony poniżej:

3. Ocena przestrzegania i stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Czyżewie za 2018 rok została dokonana w dniu 30.01.2019 r. Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono, że **Bank posiada zgodność z Zasadami Ładu Korporacyjnego i pozytywnie oceniono stosowanie Zasad Ładu Korporacyjnego w Banku.** Powyższa ocena została zaakceptowana na posiedzeniu Zarządu Banku w dniu 31.01.2019 r. i posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 21.02.2019 roku.

XXV. Informacje wynikające z artykułu 111 b ustawy Prawo bankowe

Przedsiębiorcy, którym Bank Spółdzielczy w Czyżewie powierzył wykonywanie czynności zgodnie z art. 6a ust. 1 i 7 ustawy Prawo bankowe:

- 1) Zakład Usług Informatycznych „NOVUM” Sp. z o.o., ul. Spokojna 9A, 18-400 Łomża,
- 2) Centrum Technologii Płatniczych IT Card S.A., ul. Jutrzenki 139, 02-231 Warszawa.

XXVI. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.

Bank zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe posiada system zarządzania, składający się z systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, a także odpowiednią politykę wynagrodzeń wspierającą kulturę ryzyka (zarządzania ryzykiem).

1. Informacja o systemie zarządzania ryzykiem, strategii i celach zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie *Strategii, Polityk, Instrukcji/Zasad zarządzania ryzykiem* przyjętymi w Banku, obejmującymi cele i organizację zarządzania ryzykiem, a także apetyt na ryzyko.

Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem:

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych; ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.
2. W celu przeprowadzania procesów wymienionych w ust. 1 realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.
3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
4. Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.
5. Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:
 - 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
 - 3) system limitów ograniczających ryzyko;
 - 4) system informacji zarządczej;
 - 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.
6. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne w 2018 roku (na podstawie oceny istotności ryzyk przeprowadzonej wg. danych na 31.12.2017 r.), o których mowa w ust. 5, zaliczane są:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko płynności;
- 5) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 6) ryzyko niewypłacalności (kapitałowe);
- 7) ryzyko braku zgodności,
- 8) ryzyko koncentracji zaangażowań (dużych ekspozycji),
- 9) ryzyko biznesowe (w tym ryzyko wyniku finansowego).

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach co najmniej rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem

1. W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) sprzedaż kredytów,
 - d) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - e) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

2. Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza *Strategię rozwoju Banku* oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem (*Polityki Banku*), obejmujące m.in. możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku;
- 2) zatwierdza procedury dotyczące procesów:
 - a) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - b) planowania i zarządzania kapitałowego;
- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, zawartą w *Regulaminie organizacyjnym*, dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 4) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń;
- 5) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów

postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności;

- 6) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze *Strategią rozwoju Banku* oraz *Planem ekonomiczno – finansowym Banku*;
- 7) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 8) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem;
- 9) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

3. Zarząd:

- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie:
 - a) systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności,
 - b) systemu kontroli wewnętrznej,
 - c) szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego,
 - d) dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego;
- 2) odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów;
- 3) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia;
- 4) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 5) wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank;
- 6) zatwierdza limity wewnętrzne oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku;
- 7) odpowiada za przejrzystość działań Banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i za ocenę sytuacji finansowej Banku;

- 8) zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa;
 - 9) zapewnienia, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie;
 - 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagradzania;
 - 11) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem;
 - 12) przekazuje Radzie Nadzorczej okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.
4. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.
 5. Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w odpowiednich procedurach wewnętrznych oraz zgodnie z *Regulaminem organizacyjnym Banku*.
 6. Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka

1. Bank stosuje metody (modele) identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka, w przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności.
2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
3. Metody lub systemy pomiaru ryzyka, a w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
4. Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

Limity ograniczające ryzyko

1. Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.
2. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.
3. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.
4. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

5. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:
 - 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
 - 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
 - 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
 - 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.
6. Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.
7. Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.
8. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku.
9. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem

1. Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.
2. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:
 - 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
 - 2) profilu ryzyka;
 - 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
 - 4) wyników testów warunków skrajnych;
 - 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.
4. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.
5. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.
6. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje *Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie*, która zawiera także szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych. Ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

2. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

1. W Banku działa system kontroli wewnętrznej, obejmujący całą działalność Banku, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:
 - 1) skuteczności i efektywności działania,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
 - 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
2. W celu sformalizowania systemu kontroli wewnętrznej i zapewnienia prawidłowego oraz skutecznego jej funkcjonowania, wprowadzono *Regulamin kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Czyżewie* zwany dalej *Regulaminem*.
3. Niniejszy *Regulamin* określa cel, zakres i zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.
4. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Zarząd Banku także ocenia funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej, w tym jego skuteczność, efektywność i adekwatność.
5. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego funkcjonowanie, w tym skuteczność, efektywność i adekwatność.
6. Kontrola wewnętrzna w Banku wykonywana jest w sposób niezależny, obiektywny i odpowiedzialny:
 - 1) poprzez niezależność kontroli wewnętrznej rozumieć należy warunki działania kontroli wewnętrznej dające gwarancję, że kontrolujący bez żadnych zewnętrznych nacisków przeprowadza kontrole według ustalonych metod, dokonuje oceny skuteczności procedur i regulaminów oraz sporządza dokumentację pokontrolną. Niezależność umożliwia bezstronny i niedwuznaczny osąd działalności poddanej kontroli;
 - 2) obiektywność kontroli rozumiana jest jako niezależna od czynników pozamerytorycznych ocena dokonywana przez kontrolujących, co oznacza, że kontrolujący nie mogą być stronniczy i nie mogą uzależniać swojej opinii w kwestii kontrolowanego tematu od opinii innych;
 - 3) odpowiedzialność kontroli wewnętrznej oznacza dokonywanie prawidłowej oceny, adekwatności, skuteczności oraz efektywności i jakości wewnętrznych systemów Banku, co oznacza prezentowanie w dokumentacji pokontrolnej sprawdzonych zadań, które wymagają podjęcia działań naprawczych, unikanie nieudomówień i nieścisłości.
7. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach.
8. Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych oraz

dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację lub testowanie.

9. Na drugi poziom składa się co najmniej:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem przez komórkę ds. zgodności,
- 2) działalność komórki do spraw zgodności,
- 3) działalność komórki ds. kontroli wewnętrznej.

10. Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) i monitorowanie poziome (weryfikacja lub testowanie poziome na drugim poziomie).

11. Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego.

12. Wprowadzając odpowiedni system kontroli wewnętrznej Bank zapewnia skuteczność i efektywność działania Banku, wiarygodność sprawozdawczości finansowej, przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz zgodność działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

3. Informacja o polityce wynagrodzeń

1. Na politykę wynagrodzeń w Banku składa się:

- 1) *Regulamin działania Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Czyżewie,*
- 2) *Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Czyżewie,*
- 3) *Regulamin wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Czyżewie,*
- 4) Uchwały ustalające wysokość wynagrodzeń członków Zarządu przyjęte przez Radę Nadzorczą Banku.

2. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku określają *Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Czyżewie*, stanowiące Załącznik nr 1 do *Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Czyżewie*, który został przyjęty Uchwałą Nr 19/2018 Zebrania Przedstawicieli w dniu 15 maja 2018 roku. Szczegółowe zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustalane są zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Banku.

9. W Banku obowiązuje, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą *Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Czyżewie*, którą objęte są wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Do stanowisk kierowniczych (mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku), zgodnie z powyższą *Polityką* zalicza się Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują tylko stałe składniki wynagradzania, natomiast wynagrodzenie Członków Zarządu

składa się z wynagrodzenia stałego, a po spełnieniu określonych w ww. *Polityce* kryteriów mogą otrzymywać także wynagrodzenie zmienne – premię uznaniową. Wysokość wynagrodzenia zmiennego ustala Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę ocenę efektów pracy Członków Zarządu za okres 3 lat, tj. spełnienie kryterium ilościowego i jakościowego. Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do stanowisk istotnych występujących w Banku, a ich wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników wynagrodzenia. Celem polityki jest ugruntowanie skłonności kadry zarządzającej – poprzez zastosowane mechanizmy wynagradzania – do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku, do ochrony interesów klientów oraz unikania nadmiernej ekspozycji na ryzyko. Rada Nadzorcza w trakcie swoich posiedzeń jest na bieżąco informowana o poziomie ryzyka Banku. Rada Nadzorcza na bieżąco monitoruje poziom ryzyka umożliwiając zastosowanie zasad wynikających z ww. *Polityki*. Rada Nadzorcza nadzoruje stosowanie polityki wynagrodzeń, corocznie ocenia prawidłowość jej stosowania oraz zgodnie z jej zapisami corocznie dokonuje oceny efektów pracy Członków Zarządu Banku.

4. Informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń

Bank, zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe nie powołuje komitetu ds. wynagrodzeń.

5. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej, oraz Radę Nadzorczą w zakresie oceny członków Zarządu. Ocena ma charakter uprzedni, tj. przed powołaniem do pełnienia funkcji oraz następczy, tj. w trakcie pełnienia funkcji. Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie powinni również pełnić funkcji członka zarządu oraz rady nadzorczej w innych podmiotach w liczbie ograniczonej przez art. 22aa ust. 2, w powiązaniu z ust. 3.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z dokonaną za 2018 rok oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.

XXVII. Ujawnienia w zakresie ryzyka płynności – wg Rekomendacji P

1. Ryzyko płynności jest to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat. Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań na bazie bieżącej, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w normalnych warunkach, jak

i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych – tak na poziomie Banku, jak i rynku – ograniczających dostęp do zabezpieczonych i niezabezpieczonych źródeł finansowania.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności należy:

- 1) pełne zabezpieczenie płynności Banku oraz minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
 - 2) utrzymywanie nadwyżki płynności, złożonej z wolnych od obciążeń, wysokiej jakości aktywów umożliwiającej przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych,
 - 3) zapewnienie stabilnych, zdywersyfikowanych źródeł finansowania o odpowiedniej jakości,
 - 4) optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych oraz utrzymanie poziomu ryzyka płynności zgodnego z założonym apetytem na ryzyko,
 - 5) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa działania Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów przy uwzględnieniu pożądanej rentowności działania,
 - 6) rozwijanie działalności inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, norm płynności i adekwatności kapitałowej oraz postanowień nadzorczych rekomendacji;
 - 7) zwiększanie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów,
 - 8) utrzymanie obowiązujących wskaźników wynikających z unijnego pakietu CRDIV/CRR oraz z Uchwały nr 386/2008 KNF powyżej minimalnych poziomów.
2. Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową ma charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych.
3. Bank kształtuje bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów, a długością udzielanych kredytów oraz sytuacji rynkowej. Głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów sektora niefinansowego oraz samorządowego, natomiast w zakresie finansowania aktywów o długim terminie zapadalności są to depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku pomniejszone o aktywa trwałe.
4. Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający, a także NBP (np. bony pieniężne).
5. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank w strukturze aktywów posiadał środki zabezpieczające płynność o łącznej wartości 41 384 419 zł. Na tą wartość składały się:
- 1) środki w kasach Banku – 827 509 zł,
 - 2) środki na rachunkach bieżących Banku – 1 955 555 zł,

- 3) lokaty międzybankowe i Depozyt Obowiązkowy – 19 683 691 zł,
- 4) 7-dniowe bony pieniężne NBP – 18 917 664 zł.
6. Wyliczone w grudniu wartości nadzorczych miar płynności kształtowały się znacznie powyżej wartości minimalnych określonych w Uchwale nr 386/2008 KNF:
 - 1) współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem na 31.12.2018 r. wyniósł 0,31 przy minimalnej wymaganej wartości 0,20,
 - 2) współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi na 31.12.2018 r. wyniósł 2,41 przy minimalnej wymaganej wartości 1,00.
7. Wskaźnik pokrycia płynności LCR (norma płynności krótkoterminowej wynikająca z Rozporządzenia CRR obliczana na dni robocze) na 31.12.2018 r. wyniósł 5,43.
8. Poniższe tabele przedstawiają luki płynności według stanu na 31.12.2018 r.:

Luka kontraktowa										
Pozycja	<= 1M	> 1M - 3M	> 3M - 6M	> 6M - 12M	> 1R - 2R	> 2R - 5R	> 5R - 10R	> 10R - 20R	> 20R	Razem
Luka przedziałowa (niedobór netto)	-24 604 882,00	-8 188 762,00	-9 570 428,00	-10 930 622,00	9 383 847,00	20 431 210,00	18 188 360,00	11 408 489,00	-13 122 954,00	
Luka skumulowana (niedobór netto)	-24 604 882,00	-32 793 644,00	-42 364 072,00	-53 294 694,00	-43 910 847,00	-23 479 637,00	-5 291 277,00	6 117 212,00	-36 602 591,00	
Luka urealniona										
Pozycja	<= 1M	> 1M - 3M	> 3M - 6M	> 6M - 12M	> 1R - 2R	> 2R - 5R	> 5R - 10R	> 10R - 20R	> 20R	Razem
Luka przedziałowa (niedobór netto)	48 579 551,89	2 178 957,97	2 612 455,74	-19 405 918,41	-15 649 521,92	-13 137 830,50	656 409,00	-5 716 704,20	-7 097 936,45	
Luka skumulowana (niedobór netto)	48 579 551,89	50 758 509,86	53 370 965,60	33 965 047,19	18 315 525,28	5 177 694,78	5 834 103,77	117 399,57	-1 920 241,68	
Współczynnik luki	6,55	3,28	1,89	0,29	0,43	0,60	1,04	0,68	0,48	0,95
Współczynnik luki skumulowanej	6,55	6,23	5,23	1,85	1,27	1,05	1,05	1,00	0,95	

Współczynniki luki płynności są znacznie wyższe niż przyjęte limity w tym zakresie.

9. Wszystkie ustalone limity płynności były przestrzegane, a ich wykorzystanie na 31.12.2017 r. ukształtowało się w przedziale: 0,00% - 78,53%.
10. W ramach analizy ryzyka płynności comiesięcznie przeprowadza się testy warunków skrajnych. Metodyka dokonywania testu warunków skrajnych obejmuje oszacowanie efektu wystąpienia scenariuszy sytuacji skrajnej spowodowanych wystąpieniem:
 - 1) scenariusz najmniej negatywny przebudowy struktury bilansu – obejmujący kryzys wewnątrz Banku, przy braku wystąpienia innych scenariuszy,
 - 2) scenariusz najbardziej prawdopodobny przebudowy struktury bilansu – scenariusz kryzysu wewnątrz Banku, przy częściowym oddziaływaniu kryzysu w systemie bankowym,
 - 3) scenariusz najgorszy przebudowy struktury bilansu – kryzys wewnątrz Banku przy jednoczesnym istotnym oddziaływaniu scenariusza kryzysu w systemie bankowym.
11. Wyniki testu służą do weryfikacji założeń Planu awaryjnego utrzymania płynności, w tym do oceny awaryjnych źródeł finansowania.

XXVIII. Informacje wynikające z Ustawy o BFG

1. Depozyty gromadzone w Banku Spółdzielczym w Czyżewie, tak jak w pozostałych bankach krajowych, są objęte polskim systemem gwarantowania przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (zwany dalej BFG), zgodnie z ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowanych depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 996) według następujących zasad:

- 1) gwarancjom BFG podlegają środki pieniężne w walucie polskiej i walutach obcych zgromadzone przez następujących deponentów:
 - ✓ osoby fizyczne,
 - ✓ szkolne kasy oszczędności i pracownicze kasy zapomogowo – pożyczkowe,
 - ✓ osoby prawne,
 - ✓ jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną,
- 2) w przypadku prowadzenia przez Bank jednego rachunku dla kilku osób (rachunek wspólny), deponentem jest każda z tych osób – w granicach określonych w umowie rachunku, a w przypadku braku postanowień umownych lub przepisów w tym zakresie – w częściach równych,
- 3) w przypadku prowadzenia przez Bank rachunku powierniczego, deponentem jest każdy z powierzających w granicach wynikających z ich udziału w kwocie zgromadzonej na rachunku, a w granicach pozostałej kwoty deponentem jest powiernik,
- 4) gwarancjami BFG w 100% objęte są depozyty zgromadzone w Banku przez jednego deponenta, według stanu na dzień zawieszenia działalności Banku, do wysokości równowartości w złotych 100 000 EUR, obliczanej według kursu średniego NBP z dnia spełnienia warunku gwarancji, tj. wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji o zawieszeniu działalności Banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości,
- 5) środkami objętymi ochroną gwarancyjną, są środki w złotych lub w walucie obcej,
- 6) wartość środków objętych ochroną gwarancyjną, powiększonych o odsetki naliczone do dnia spełnienia warunku gwarancji, zgodnie z oprocentowaniem wskazanym w umowie, niezależnie od terminu ich wymagalności, ustala się według stanu na początek dnia spełnienia warunku gwarancji,
- 7) środki pieniężne zgromadzone w Banku traktowane są jako jeden depozyt, niezależnie od tego na ilu rachunkach deponent je zgromadził (np. posiada rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, rachunek bieżący oraz terminową lokatę oszczędnościową),
- 8) w przypadku rachunków wspólnych każdemu ze współposiadaczy rachunku przysługuje odrębna kwota gwarantowana w wysokości równowartości 100 000 EUR,
- 9) oprócz środków pieniężnych zgromadzonych na wszystkich imiennych rachunkach bankowych deponenta, wraz z należnymi odsetkami naliczonymi do dnia spełnienia warunku gwarancji, zgodnie z oprocentowaniem wskazanym w umowie niezależnie od terminu ich wymagalności, w ramach limitu gwarancji gwarantowane są także należności wynikające z innych czynności bankowych, potwierdzone imiennymi dokumentami wystawionymi przez Bank (m.in. przeprowadzanie rozliczeń bankowych, udzielanie gwarancji bankowych) lub imiennymi świadectwami depozytowymi, o których mowa w art. 9, ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 1636 z późn. zm.), o ile należności te stały się wymagalne przed dniem spełnienia warunku gwarancji.

2. Gwarancjami BFG nie są objęte środki zdeponowane przez następujące jednostki:

- 1) Skarb Państwa,
 - 2) Narodowy Bank Polski,
 - 3) banki, banki zagraniczne oraz instytucje kredytowe, o których mowa w ustawie - Prawo bankowe,
 - 4) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową,
 - 5) Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
 - 6) instytucje finansowe,
 - 7) firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia nr 575/2013, i uznane firmy inwestycyjne z państwa trzeciego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 25 tego rozporządzenia [rozporządzenie nr 575/2013 to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.)],
 - 8) osoby i podmioty, które nie zostały zidentyfikowane przez Bank,
 - 9) krajowe i zagraniczne zakłady ubezpieczeń oraz krajowe i zagraniczne zakłady reasekuracji, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1844 z późn. zm.),
 - 10) fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, fundusze zagraniczne, spółki zarządzające i oddziały towarzystw inwestycyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 157, z późn. zm.),
 - 11) otwarte fundusze emerytalne, pracownicze fundusze emerytalne, powszechne towarzystwa emerytalne i pracownicze towarzystwa emerytalne, o których mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 291 z późn. zm.),
 - 12) jednostki samorządu terytorialnego,
 - 13) organy władz publicznych państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska oraz państwa trzeciego, w szczególności rządów centralnych, regionalnych oraz jednostek samorządu terytorialnego tych państw.
3. Do obliczenia wartości euro w złotych przyjmuje się kurs średni z dnia spełnienia warunku gwarancji, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski.
 4. Gwarancjami BFG nie są objęte także produkty, w przypadku których Bank jedynie pośredniczy w ich sprzedaży, jak np.: jednostki funduszy inwestycyjnych, polisy ubezpieczeniowe, obligacje skarbowe.
 5. Świadczenie pieniężne, gwarantowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny jest płatne w złotych, w terminie 7 dni roboczych od dnia spełnienia warunku gwarancji.

6. Roszczenia z tytułu gwarancji przedawniają się po upływie 5 lat od dnia spełnienia warunku gwarancji.

XXIX. Informacje wynikające z Ustawy o ochronie danych osobowych

1. W związku z wejściem w życie nowych przepisów o ochronie danych osobowych – RODO (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE), na podstawie art. 13 RODO, Bank Spółdzielczy w Czyżewie, jako Administrator danych osobowych, ma obowiązek przekazać i przekazuje informacje o przetwarzaniu danych oraz o zasadach, na jakich odbywa się to po dniu 25 maja 2018 roku, w tym o:

- 1) tożsamości administratora oraz danych kontaktowych inspektora ochrony danych,
- 2) celach przetwarzania danych osobowych,
- 3) odbiorcach danych,
- 4) okresie przechowywania danych,
- 5) przysługujących prawach,
- 6) oraz o innych istotnych aspektach dotyczących przetwarzania danych osobowych.

2. W związku z powyższym Bank Spółdzielczy w Czyżewie informuje, że:

- 1) jest Administratorem danych osobowych, a jego dokładna nazwa i siedziba to: Bank Spółdzielczy w Czyżewie, z siedzibą przy ul. Szkolnej 52, 18-220 Czyżew,
- 2) Bank wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można się skontaktować poprzez e-mail: iod@bsczyzew.pl lub osobiście w siedzibie Banku, w każdej sprawie dotyczącej przetwarzania danych osobowych,
- 3) dane osobowe przetwarzane będą w celu:
 - ✓ zawarcia i wykonania umowy dot. produktów bankowych – np.: umowy rachunku, lokaty czy kredytu, w tym również w zakresie udzielenia Pełnomocnictwa (podstawa z art. 6 ust 1 lit. b RODO),
 - ✓ oceny ryzyka kredytowego na podstawie obowiązku z art. 70 i 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 1876 z późn. zm.) (podstawa z art. 6 ust 1 lit. c RODO) – w sytuacji posiadania lub ubiegania się o kredyt,
 - ✓ wypełnienia obowiązków związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu na podstawie obowiązku z rozdziału 5 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 723) o Przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (podstawa z art. 6 ust 1 lit. c RODO),
 - ✓ wypełnienia zobowiązania do wymieniania z innymi państwami Unii Europejskiej i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju informacji o aktywach finansowych rezydentów tych państw zgromadzonych na rachunkach prowadzonych przez polskie instytucje finansowe zgodnie z ustawą o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami [Euro – Fatca] (Dz.U. z 2017 r. poz. 648), gdy zawarliśmy umowę (podstawa z art. 6 ust 1 lit. c RODO),
 - ✓ rozpatrywania reklamacji na podstawie obowiązku z art. 3-10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r.

- o Rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. 2017 poz. 2270 z późn. zm.) (podstawa z art. 6 ust 1 lit. c RODO),
- ✓ ewentualnego podejmowania czynności związanych z przeciwdziałaniem przestępstw bankowym, w tym profilowania operacji finansowych pod kątem potencjalnych przestępstw w celu pogłębienia badania zgłoszenia, będącego realizacją prawnie uzasadnionego interesu zapobiegania przestępstwom bankowym przez Administratora oraz obrony przed nadużyciami (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. f RODO),
 - ✓ archiwalnym (dowodowym) będącym realizacją prawnie uzasadnionego interesu zabezpieczenia informacji przez Administratora na wypadek prawnej potrzeby wykazania faktów (art. 6 ust. 1 lit. f RODO),
 - ✓ ewentualnego ustalenia, dochodzenia lub obrony przed roszczeniami będącym realizacją prawnie uzasadnionego interesu Administratora (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. f RODO),
 - ✓ analitycznego doboru usług do potrzeb Klientów Administratora, optymalizacji produktów w oparciu także o uwagi na ich temat i zainteresowanie, optymalizacji procesów obsługi w oparciu o przebieg procesów obsługi sprzedażowej i posprzedażowej, w tym reklamacji będących realizacją prawnie uzasadnionego interesu (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. f RODO),
 - ✓ w celu badania satysfakcji klientów będącego realizacją prawnie uzasadnionego interesu Administratora określania jakości obsługi oraz poziomu zadowolenia klientów z produktów i usług, gdy umowa została zawarta (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. f RODO),
 - ✓ oferowania przez Administratora reklam produktów i usług Administratora i podmiotów z Grupy BPS, w tym dobierania ich pod kątem potrzeb, czyli profilowania, na co Administrator pobierze stosowną zgodę (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. a) RODO),
 - ✓ oferowania bezpośrednio (marketing bezpośredni) produktów i usług firm współpracujących z Administratorem (partnerów Administratora), będącym realizacją prawnie uzasadnionego interesu Administratora i jego partnerów (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. f RODO),
 - ✓ umożliwienia realizacji praw oraz obowiązków wynikających z przysługującego statusu członka spółdzielni (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. c RODO),
- 4) odbiorcami danych osobowych będą:
- ✓ podmioty i organy, którym Bank jest zobowiązany lub upoważniony udostępnić dane osobowe na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym podmioty oraz organy uprawnione do otrzymania od Banku danych osobowych lub uprawnione do żądania dostępu do danych osobowych na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności na podstawie art. 104 ust. 2 i art. 105 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe,
 - ✓ podmioty, którym Bank powierzył wykonywanie czynności bankowych lub czynności związanych z działalnością bankową na rzecz Banku,
 - ✓ instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe, w tym m.in. Biuro Informacji Kredytowej S.A., Związek Banków Polskich, Krajowy Rejestr Długów, System Bankowy Rejestr, System Dokumenty Zastrzeżone, w celu wykonywania czynności bankowych,
 - ✓ biura informacji gospodarczej, działające na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, na podstawie przepisów tej ustawy,
- 5) dane nie są przekazywane do krajów trzecich,

- 6) dane osobowe będą przechowywane przez okres:
- ✓ ważności oferty lub rozpatrzenia wniosku o produkt oferowany przez Bank lub usługę świadczoną przez Bank,
 - ✓ obowiązywania umowy zawartej z Bankiem, a po jej zakończeniu, w związku z obowiązkiem prawnym Banku wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
 - ✓ niezbędny do dochodzenia roszczeń przez Bank w związku z prowadzoną działalnością lub obrony przed roszczeniami kierowanymi wobec Banku, z uwzględnieniem okresów przedawnienia roszczeń określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa,
 - ✓ obowiązywania udzielonego pełnomocnictwa, a po jego wygaśnięciu, w związku z obowiązkiem prawnym Banku wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów prawa (w przypadku pełnomocników do rachunku),
 - ✓ stosowania metod wewnętrznych oraz innych metod i modeli, o których mowa w części trzeciej Rozporządzenia nr 575/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- 7) w związku z przetwarzaniem przez Bank danych osobowych, osobom, których dane osobowe są przetwarzane przysługuje:
- ✓ prawo dostępu do danych osobowych,
 - ✓ prawo do sprostowania danych osobowych,
 - ✓ prawo usunięcia danych osobowych (prawo do bycia zapomnianym),
 - ✓ prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych,
 - ✓ prawo do przenoszenia danych do innego administratora,
 - ✓ prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, w tym profilowania, oraz na potrzeby marketingu bezpośredniego, w tym profilowania,
 - ✓ prawo do cofnięcia zgody w przypadku, gdy Bank będzie przetwarzał dane osobowe w oparciu o zgodę, w dowolnym momencie i w dowolny sposób, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem,
 - ✓ prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, osoba, której dane osobowe są przetwarzane uzna, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy Rozporządzenia,
- 8) podanie danych osobowych jest dobrowolne, z wyjątkiem danych osobowych oznaczonych jako wymagane przez Bank w celu zawarcia i wykonania umowy dot. produktów bankowych; konsekwencją niepodania danych osobowych, oznaczonych jako wymagane, jest brak możliwości zawarcia i wykonania umowy,
- 9) dane osobowe będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania wyłącznie gdy osoba, której dane osobowe są przetwarzane, korzysta z Systemu Bankowości Internetowej; w takim przypadku Bank dokonuje analizy geolokalizacji, tj. ustalenia wyłącznie kraju, z terenu którego odbywa się logowanie do Systemu Bankowości Internetowej; konsekwencją takiego przetwarzania danych może być czasowe zablokowanie możliwości

zalogowania się do rachunku przez System Bankowości Internetowej, w celu należytego zabezpieczenia środków na rachunku bankowym,

- 10) informacja dotyczy danych osobowych pozyskanych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą: dane osobowe mogą pochodzić od przedstawiciela ustawowego, mocodawcy w przypadku udzielonego pełnomocnictwa, przedsiębiorcy, w stosunku do którego osoba, której dane osobowe są przetwarzane pozostaje beneficjentem rzeczywistym, pracodawcy, strony umowy zawartej z Bankiem oraz ze źródeł powszechnie dostępnych, w szczególności z baz i rejestrów: PESEL, Rejestru Dowodów Osobistych, Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), REGON.

XXX. Oświadczenia Zarządu Banku Spółdzielczego w Czyżewie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Czyżewie niniejszym oświadcza, że ustalenia zawarte w *Informacji z zakresu Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Czyżewie według stanu na dzień 31.12.2018 roku* są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Data:

24.05.2019 r.

Imię i nazwisko:

Stanowisko:

Krzysztof Grzywna

Prezes Zarządu

Jacek Jańczuk

Z-ca Prezesa Zarządu

Sławomir Hendożko

Z-ca Prezesa Zarządu